



Kort: SDFE ©

Velkommen til Ulvholm Voldsted



Læs mere på fortidsmindeguide.dk



Et middelalder voldsted

Middelalderens (1050-1536) samfund var ofte meget voldeligt og det var op til den enkelte af forsvare sig selv og sin ejendom. Der var ligeledes længere perioder med borgerkrig, hvor ingen kunne føle sig trygge og plyndrende hære fra nabolandene kunne i perioder skabe store ødelæggelser i grænseregionerne. Derfor opførte adelen og kongemagten borge og voldsteder over hele landet for at beskytte sig.

Ulvholm voldsted er fredet og et af omkring 700 kendte voldsteder i Danmark. Voldstedet består af en simpel borgbanke, som er karakteristisk for de tidlige danske middelalder voldsteder. De simple og defensive borgbanke bestod som regel af en naturlig eller opbygget høj med et solidt træbygget tårn til forskansning og forsvar samt omsluttende voldgrav, volde og palisader. En mindre forborg med driftsbygninger kunne også ligge nær borghøjen.

Dette kan du se i dag

Den ca. 5 meter høje borgbanke har et næsten kvadratisk grundrids og flad top. Borgbanken er ved foden ca. 34 meter bred og omgives af en oprindelig våd voldgrav, som sikkert blev forsynet med vand fra kilderne i sydskrænterne af ådalen.

Voldgravens yderside omsluttet af en vold på indtil 1,5 meters højde og en lav vejdamning fører fra fast land mod syd over den sumpede eng frem til voldstedet. Voldstedets oprindelige udseende sløres lidt af flere gamle og nu tilvoksede afgravninger af bankens sider og top.

Borgbankens top er ca. 150 m² stor og herfra er der udsigt over ådalen og mod overdrevsarealet i Lambæk Dal i ådalens nordre skrænt. Du kan fortsætte ad den afmærkede sti og krydse Kastbjerg Å hertil og følge stien videre retur til Kærby Mølle.

Gamle kilder og udgravning

Stednavnet "Ulvholm" omtales som hovedgård for første gang i de skriftlige kilder under Kong Christian d. I. (1448-84). Det fortælles også, at stedet blev ødelagt under Grevens Fejde i 1534-36, hvor bønder og borgere var i oprør mod de herskende adelsmænd. Måske gav dette også navn til "Grevens Høj" - den enebærbevoksede bakke som ses ved udmundingen af Lambæk Dal på modsatte side af Kastbjerg Å.

Hvis borgen antages grundlagt i 1300-tallet eller sent i 1200-tallet, må den således formodes at have fungeret i omkring 300 år.

Nationalmuseet gennemførte i 1953 en mindre udgravning af voldstedet, med snit ind i voldstedets fra øst og syd. Udgravningen gav et fint indblik i voldstedets opbygning, men leverede desværre ingen daterbare fund,



Et angreb på en middelalderlig borgbanke findes afbildet på det berømte Bayeux-tapet fra Frankrig fra år 1070. Her et udsnit af en kampscene fra Dinant-borgen i Normandiet, hvor man fra trætårnet forsvarer borgen, medens fjender forsøger at sætte ild på tårnet nedefra. Bemærk også vindebroen som leder frem til tårnets venstre side.

som kunne fortælle nærmere om stedets grundlæggelse og brug.

Udgravningen viste, at voldstedet blev grundlagt på en mindre naturlig banke, som blev afgraved og forstærket med nedrammede træpæle

og risfletværk mod voldgraven. Herpå opbyggede man så med lyngtørv den store og stejle voldbanke.

Voldbanken var også forskanset med store nedrammede træstolper. De dannede en beskyttende palisade for bygningen på toppen, som der dog ikke fandtes spor efter. I voldgraven fandtes derimod rester af forkullet bygningstømmer, som understøtter fortællingen om, at voldstedet fandt sin skæbne gennem en brand.

Welcome to Ulvholm Hillfort

The placename 'Ulvholm' is first mentioned as a manor in written sources from the reign of King Christian I (1448-84). The site is also said to have been destroyed during the Count's Feud in 1534-36, when peasants and townspeople rose up against the ruling nobles. This may also be where the 'Count's Mound', the juniper-covered hill that can be seen at the mouth of Lambæk Valley on the opposite side of the River Kastbjerg, got its name.

Presumably, therefore, the fort was in operation for about 300 years, assuming that it was established in the fourteenth or late thirteenth century.

In 1953, the National Museum of Denmark carried out a small-scale excavation of the hillfort, cutting sections into it from the east and the south. The excavation gave an excellent insight into the construction of the hillfort, but unfortunately turned up no datable finds to provide more information about the establishment and use of the site.

The excavation showed that the fort was established on a small natural hillock, which was dug out and reinforced with driven-in wooden posts and wattlework facing the ditch. On top of this, the large, steep rampart was then built out of peat.

The rampart was also barricaded with large wooden stakes driven in to form a defensive palisade for the building that stood on top, but of which no trace was found. However, charred remains of building timbers were found in the moat, corroborating the story that the fort met its fate in a fire.

Fra Nationalmuseets udgravning ved Ulvholm 1953



Udgravningsgrøft i østside af voldsted.



Træpæle og hegn ved voldstedets sydlige fod.



Snit gennem voldbankens østside.

Store forarbejdede træstolper - sikkert fra beskyttende palisadehegn.

Foto: Hans Stiesdal, Nationalmuseet 1953 ©



Randers Kommune

Tlf. 89 15 15 15

www.randers.dk

